

κανόνων τῆς ιστοριονομικῆς ἡμῶν ἀναπτύξεως, καθ' οὓς ὕβρις πρὸς τε τὸν Ἑλληνικὸν χαρακτῆρα καὶ πρὸς τὴν ἀνθρωπίνην ἀξίαν θεωρητέα πᾶσα συγκέντρωσις μεταβάλλουσα εἰς μαριονέτας καὶ νευρόσπαστα πληθυσμούς ὅλους ζωηρούς καὶ νοήμονας τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ μάλιστα ὅταν ἡ συγκέντρωσις δὲν διευθύνεται οὔτε ὑπὸ Ναπολεόντων οὔτε ὑπὸ Βίσμαρκ.

Μαθέτωσαν οἱ ἑλληνικοὶ λαοὶ τῆς Μακεδονίας ὅτι τὰ διαβήματα τῶν ἐνταῦθα εἶναι δειλὰ καὶ ἐπιφυλακτικά, τὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ ἕνεκα πολλῶν καὶ διαφόρων ἐπιρροῶν. Οἱ ἐνταῦθα λ. γ. προσπαθοῦντες νὰ διαφωτίσωσι τοὺς ξένους ἐπιτρόπους τοὺς νομοθετοῦντας τὰς νέας ἐν Τουρκίᾳ μεταρρυθμίσεις δὲν τολμῶσι νὰ ὁμιλήσωσιν ἢ περὶ βελτιώσεως τῆς τύχης ἀπάντων τῶν χριστιανικῶν πληθυσμῶν. Ἄλλὰ ἀντιπρόσωποι ἐκ τῶν σπλάγγων τῆς Μακεδονίας ἐκπορευόμενοι δύνανται κάλλιστα νὰ ἀναμνήσωσι τοῖς μεταρρυθμισταῖς ὅτι ἂν ἰδιαίτεροι περιστάσεις εὐνοῖαι καὶ τοῖς Βουλγάροις, ἂν ἄλλοπρόσαλλος καὶ θρασυδείλος πολιτικὸς τοῦ Δέρβη, τοῦ Σωλσβουρῆ καὶ τοῦ Βήκονσρηλδ παρήγαγον τὴν ἐκτρωματικὴν ἰδέαν τῆς Ἀνατολικῆς Ρωμανίας, τὸ γεγονός τοῦτο δὲν πρέπει νὰ ἀποτελέσῃ τὸν γνώμονα τῶν σκέψεων καὶ τῶν ἀποφάσεων τῆς Εὐρώπης ἐπὶ τῆς Ἑλληνικωτάτης Μακεδονίας ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἰσότητος τῶν χριστιανῶν δὲν πρέπει νὰ συγχωρηθῶσι παραγνωριζόμεναί πᾶσαι αἱ ἄλλαι ἐννοιαὶ αἰτινες ἐν αὐταῖς ταῖς εὐνομουμέναις ἐπικρατείαις ἐχρησάμευσαν ὡς βάσις τῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς προόδου τῶν ἐθνικοτήτων. Ναί, εἶναι ἀληθές ὅτι οἰαδήποτε ἀνακουριστικῆ τῶν χριστιανῶν μεταρρυθμίσις θέλει δώσει καιρὸν καὶ ἄνεσιν εἰς τοὺς ἡμετέρους ὅπως καταδείξωσιν ἔτι μᾶλλον τῆν